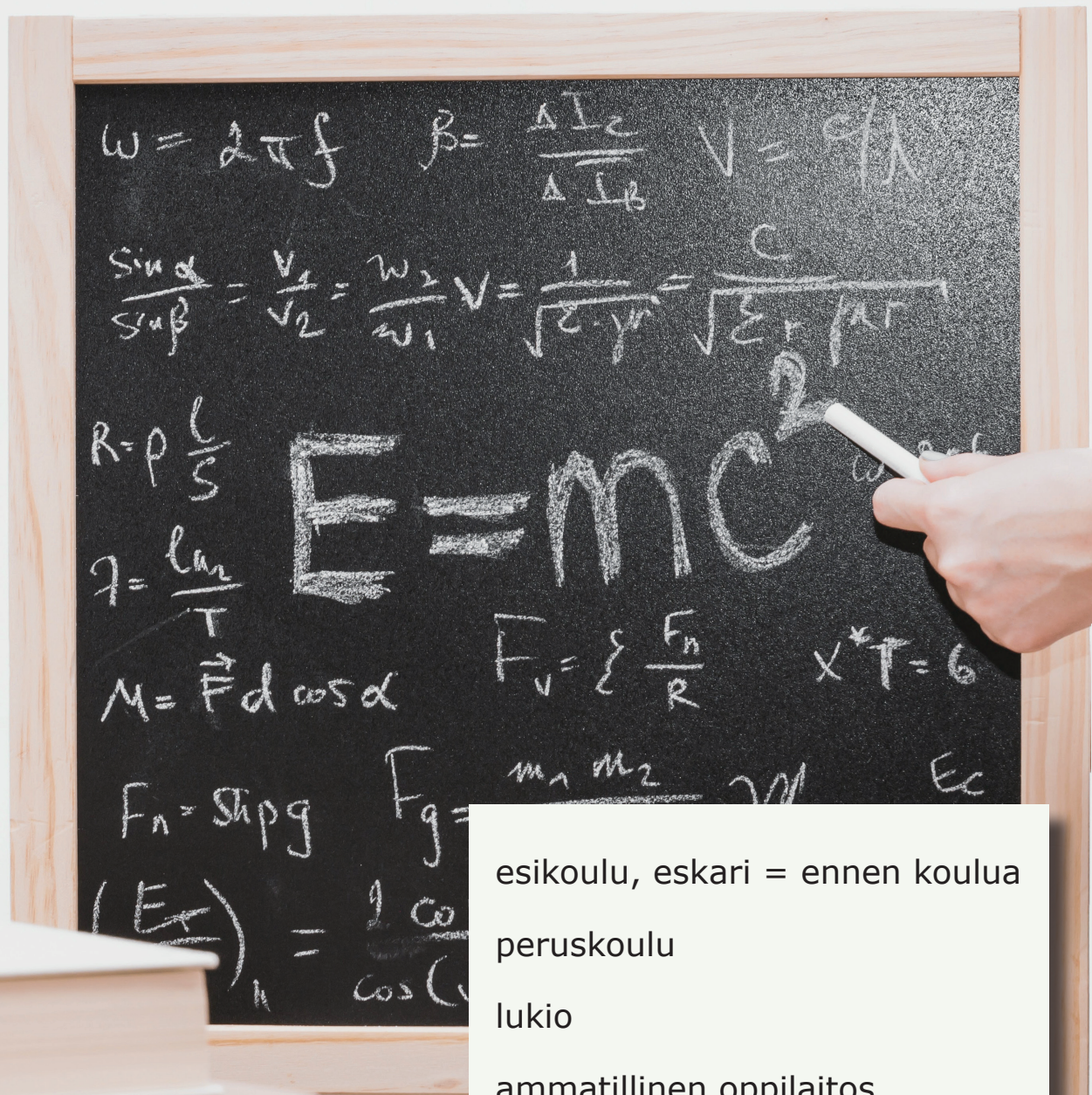

Minulla on yksi lapsi eskarissa ja yksi peruskoulussa.

Haku päättyy 31.5.

Olen kiinnostunut tekniikan alasta.

Minä hain VALMAan ja minulla oli testi.

Minä pääsin ammattikouluun opiskelemaan!

esikoulu, eskari = ennen koulua

peruskoulu

lukio

ammatillinen oppilaitos
= ammattikoulu

ammattikorkeakoulu

yliopisto

koulutus

ohjaus

kielitesti

hakea kouluun > haku

HARJOITUS TEKEE MESTARIN.

OSA 5 Koulutusjärjestelmä ja jatkokoulutukset

Koulutusjärjestelmä – Millaisia kouluja Suomessa on?

Suomessa lapsilla ja nuorilla on oppivelvollisuus. Se tarkoittaa, että kaikkien lasten ja nuorten täytyy opiskella. **Esiopetus** alkaa, kun lapsi on 6-vuotias tai sen vuoden aikana, kun lapsi täyttää 6 vuotta.

Peruskouluun lapset menevät 7-vuotiaana ja 16-vuotiaana koulu loppuu. Tämän koulun nimi on peruskoulu, se kestää yhdeksän vuotta eli luokat 1–9. Alakoulu on luokat 1–6 ja yläkoulu on luokat 7–9. Maahanmuuttajaperheen lapset voivat joskus mennä ensin **peruskouluun valmistavaan opetukseen**, koska siellä he voivat opiskella lisää suomea. Sen jälkeen on helpompi mennä kouluun.

Peruskoulun jälkeen nuoret usein menevät **lukioon** tai **ammattilliseen oppilaitokseen**. Lukiossa luetaan paljon eri asioista, ammatillisessa oppilaitoksessa tehdään jo enemmän ammattiin liittyviä tehtäviä, mutta molemmissa opiskellaan.

Lukiossa nuoret ovat yleensä 2–4 vuotta. Kun lukio loppuu, opiskelijalla on isot testit monessa kouluaineessa. Testien nimi on **ylioppilaskirjoitukset** ja tutkinnon nimi on **ylioppilastutkinto**. Jos kaikki testit ovat valmiit ja menevät hyvin, nuoresta tulee **ylioppilas** ja hän saa valkoisen **ylioppilaslakin**. Ylioppilasjuhla lukion loppussa on Suomessa suuri juhla.

Piirroksat: Réka Gruborovics

Ammattikoulussa voi opiskella monia eri ammatteja. Niissä opiskellaan noin kolme vuotta ja opiskelijoilla on paljon **työssäoppimista** eli työharjoittelua, harjoittelua työpaikalla. Ammattitutkinnon nimet ovat perustutkinto, ammattitutkinto, näyttötutkinto.

Ammattikouluun voi hakea, jos on peruskoulun todistus ja riittävä kielitaito. Maahanmuuttajat voivat myös mennä ensin valmistamaan koulutukseen (**VALMA-koulutus**). VALMA-koulutuksessa opiskelijan suomen kielen taidon tason täytyy olla noin A2.2.

Ammattikorkeakouluun ja **yliopistoon** voi hakea lukion tai ammattikoulun jälkeen. Eri kouluihin on eri pääsykokeet eli testit.

Kandidaatin tutkinto tai Bachelor-tutkinto on alempi, ensimmäinen korkeakoulututkinto.

Maisterin tutkinto on ylempi eli toinen korkeakoulututkinto. Sen jälkeen voi tehdä tutkimusta ja saada **tohtorin tutkinnon**.

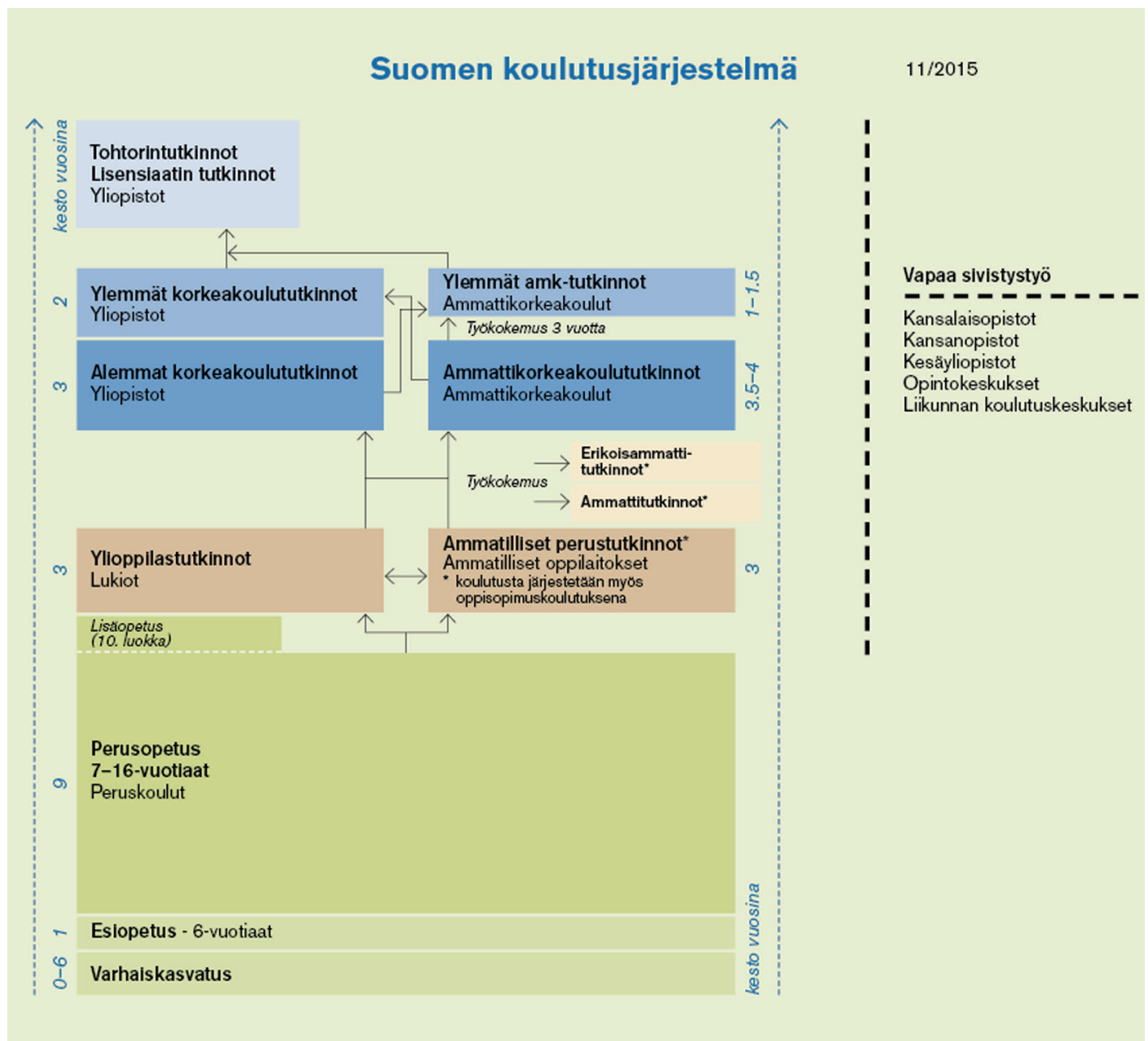

Piirrokset: Réka Gruborovics

Millainen koulujärjestelmä sinun vanhassa kotimaassa on?

Juttele parin kanssa.

Suomen koulutusjärjestelmä

Vastaa kysymyksiin kokonaisella lauseella.

Kuinka vanha lapsi on, kun hän **aloittaa** koulun ja **lopettaa** koulun?

Kuinka monta vuotta **peruskoulu** on?

Mihin kouluun nuori voi hakea **peruskoulun jälkeen**?

Mikä opiskelija on, kun **lukio loppuu** ja mitä hän silloin saa?

Mitä **ammattikoulussa** voi opiskella?

Mikä **kielitaso** pitää olla ammattikoulussa?

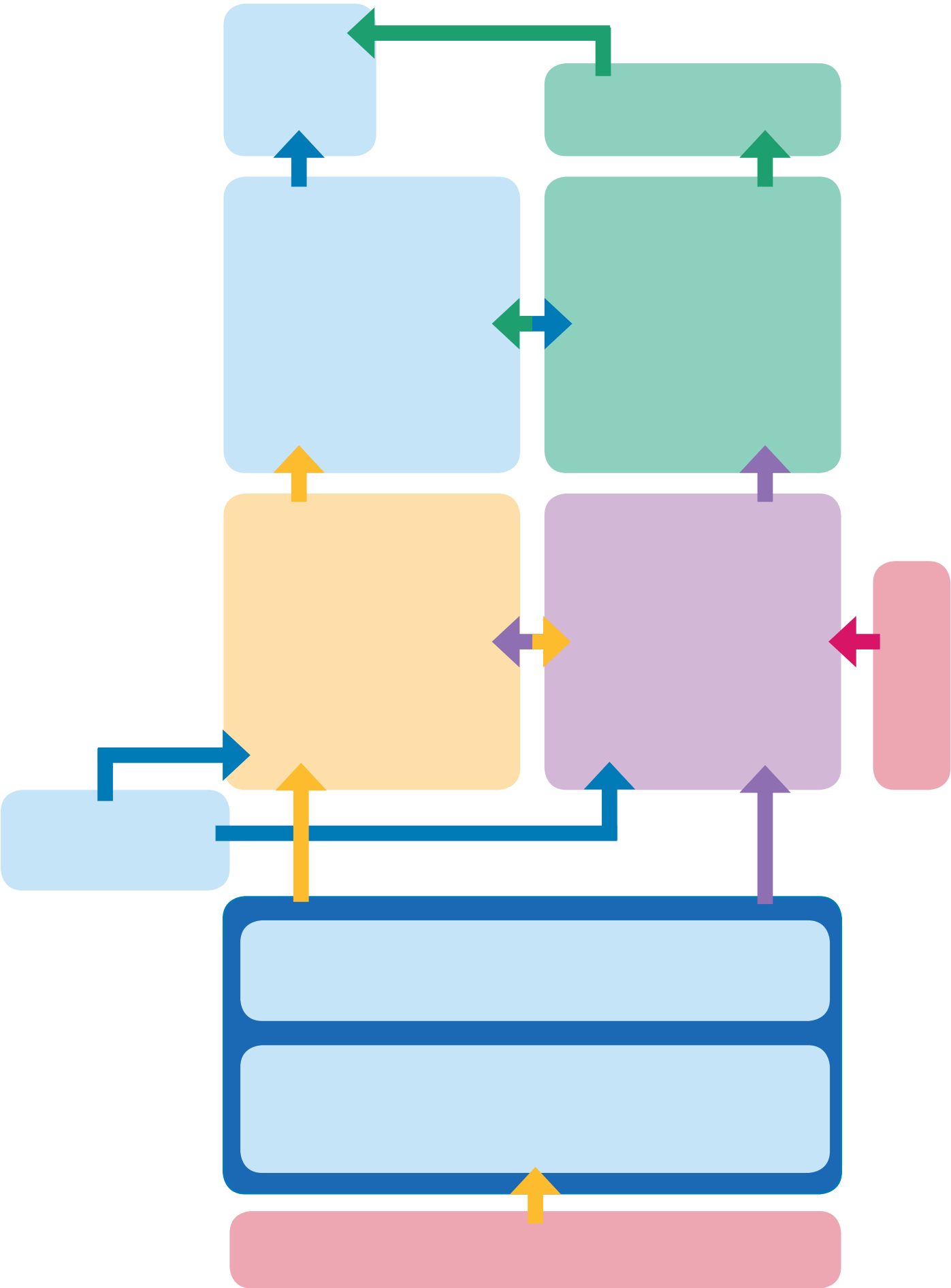
Mikä on **VALMA**?

Mitä voi tehdä **ammattikoulun** tai **lukion jälkeen**?

Haluatko sinä opiskella Suomessa? Mitä sinä haluat opiskella?

Täydennä suomalainen koulutuskaavio.

Kirjoita koulujen nimet.

Missä koulussa näitä ammatteja voi opiskella?

Kirjoita ammatin eteen oikea numero.

1. ammattikoulu
2. ammattikorkeakoulu
3. yliopisto

___ vartija	___ sihteeri	___ linja-auton kuljettaja
___ poliisi	___ lääkäri	___ kampaaja
___ hotellinjohtaja	___ kirjanpitäjä	___ sairaanhoitaja
___ tarjoilija	___ insinööri	___ kosmetologi
___ kokki	___ myyjä	___ arkkitehti
___ opettaja	___ talouspäällikkö	___ sosiaalityöntekijä
___ lähihoitaja	___ lastentarhanopettaja	___ rakennusmies
___ koulunkäyntiavustaja	___ sähköasentaja	___ hammashoitaja

Kirjoita sopiva numero oikean kohdan eteen.

1. ylioppilaskirjoitukset	_____ opiskelijan vaate esimerkiksi vappuna
2. haalarit opiskelijoilla	_____ koulu, jota 7–16-vuotiaat käyvät
3. tutkinto	_____ yli 16-vuotiaiden koulu, jossa opiskellaan paljon käytännön työtehtäviä
4. peruskoulu	
5. esikoulu	_____ kun olet valmis ammattiin ja opiskelu loppuu
6. lukio	
7. ammattikoulu	_____ opiskelupaikka aikuiselle, opiskelut kestävät usein 5–7 vuotta
8. yliopisto	
9. työharjoittelu	_____ isot testipäivät lukion lopussa
	_____ yli 16-vuotiaiden koulu, jossa opiskellaan melko teoreettisesti
	_____ kun ollaan työpaikassa opiskelemassa työtehtäviä
	_____ koulu, jota alle 7-vuotiaat käyvät

Ammatilliseen peruskoulutukseen valmentava koulutus = VALMA

Lue teksti ja vastaa kysymyksiin.

Mitä VALMA-koulutuksessa opiskellaan?

VALMAssa voi opiskella yhden vuoden. Vuoden aikana tutustutaan eri ammattialoihin, opiskellaan suomea, harjoitellaan opiskelutaitoja ja kerrataan matematiikkaa. VALMAssa myös ohjataan ja autetaan ammattikouluun hakemisessa. Koulutuksessa vuoden aikana saa paljon henkilökohtaista ohjausta.

Kenelle VALMA on?

VALMA on koulutus nuorille tai aikuisille, jotka haluavat mennä opiskelemaan ammattia ja joilla ei vielä ole opiskelupaikkaa. VALMA sopii erityisesti maahanmuuttajille, jotka tarvitsevat vielä lisää suomen kielen harjoitusta ja taitoja ennen ammattikoulutusta.

Miten VALMAan haetaan?

Kannattaa mennä ammattikouluun kysymään lisää. Muista myös katsoa www.opintopolku.fi

Milloin voi hakea koulutukseen?

Jos

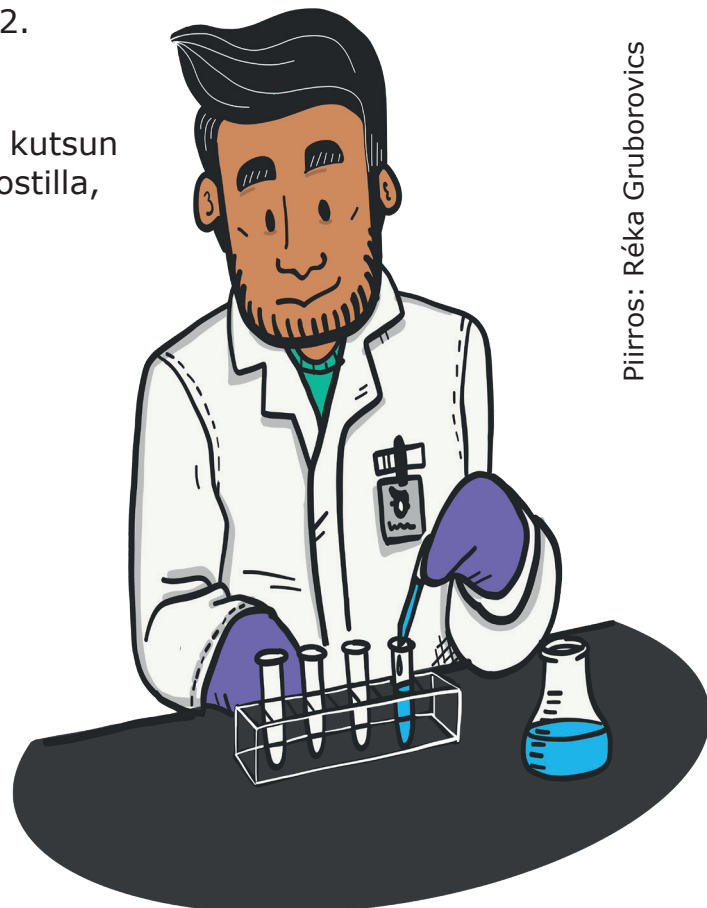
- haluat ammatilliseen koulutukseen VALMAN jälkeen,
- tarvitset lisää osaamista, esimerkiksi parempaa suomen kielen taitoa ja
- nyt sinun suomen kielen taitotaso on noin A2.2.

Pääsykoe

Ne hakijat, joiden äidinkieli ei ole suomi, saavat kutsun kielitestiin ja haastatteluun. Kutsu tulee sähköpostilla, kirjeellä tai tekstiviestillä.

Esimerkkikoulutus

- Ammatilliseen peruskoulutukseen valmentava koulutus (VALMA)
- Koulutus alkaa: **13.8.**
- Haku viimeistään: **22.7.**
- Opetuskieli: **suomi**
- Kesto: **1 vuosi**
- Opetusaika: **päiväopetus**
- Opetustapa: **lähiopetus**
- Pohjakoulutus: **peruskoulu tai muu**

Piirros: Réka Gruborovics

Vastaa kysymyksiin VALMA-koulutuksesta.

Mitä koulutuksessa opiskellaan?

Kenelle koulutus on?

Mikä on koulutuksen kielitaitovaatimus?

Miten koulutukseen voi hakea?

Minkälainen pääsykoe koulutukseen on?

Missä sinun kotikaupungin tai kotipaikkakunnan lähellä järjestetään VALMA-koulutusta?

koulu > koulutus = kurssi (mikä) esim. Koulutus alkaa 1.8. ja päättyy 31.5.

hakea > haku (mikä) esim. Haku alkaa 1.3. ja päättyy 1.4. > hakemus esim. täytä hakemus

päättyä = loppua

SANOMAT

LÄHIHOITAJAN KOULUTUS MAAHANMUUTTAJILLE

Koulutuksen sisältö

Koulutus alkaa 14.8. ja kestää noin 2 vuotta.

Koulutuksen tavoite on lähihoitajan tutkinto. Tutkinnon osat riippuvat aikaisemmasta osaamisesta. Koulutus antaa sinulle hyvät valmiudet työskennellä vanhainkodissa, päiväkodissa, kotihoidossa tai sairaalassa. Hoitoalalla työ on usein vuorotyötä eli työtä on aamuisin, iltaisin, öisin ja viikonloppuisin. Opiskeluun sisältyy sekä opetusta koulussa että työssäoppimista työpaikalla.

Kun olet suorittanut koko koulutuksen, saat lähihoitajan tutkintotodistuksen.

Kenelle?

Koulutus on aikuisille maahanmuuttajille, joilla on hyvä opiskelumotivaatio ja jotka pystyvät työskentelemään itsenäisesti. Koulutus on hyvä jatkopolku kotoutumiskoulutuksen jälkeen. Odotamme sinulta, että olet kiinnostunut sosiaalialasta ja sinulla on tason B1.1. suomen kielen taito.

Haku

Koulutukseen haetaan hakulomakkeella ammattikoulun verkkosivuilla.

Kun hakemuksesi on käsitelty, saat kutsun pääsykokeeseen sähköpostilla. Pääsykokeessa on kaksi osaa: kirjallinen suomen kielen testi ja haastattelu.

Mieleni minun tekevi,
aivoni ajattelevi lähteäni
laulamahan, saa'ani
sanelemahan, suku-
virttä suoltamahan, la-
jivirttä laulamahan.

Sanat suussani sulavat,
puhe'et putoelevat, kielel-
leni kerkiävät, hampahil-
leni hajoovat.

Veli kulta, veikkoseni,
kaunis kasvinkumppalini!
Lähe nyt kanssa laulama-
han, saa kera sanelema-
han yhtehen yhyttyämme,
kahta'alta käytyämme!
Harvoin yhtehen noin
yhymme, saamme toinen
toisihimme näillä raukoil-
la rajoilla, poloisilla
Pohjan mailla.

Lyökämme käsi käte-
hen, sormet sormien lo-
mahan, lauloaksemme
hyviä, parahia pannak-
semme, kuulla noien kul-
taisien, tietä mielitehtoi-
sien, nuorisossa nouse-
vassa, kansassa kasuavas-
sa: noita saamia sanoja,
virsii virittämiä vyöltä
vanhan Väinämöisen, alta
ahjon Ilmarisen, päästä
kalvan Kaukomielen,
Joukahaisen jousen tiestä,
Pohjan peltojen periltä,
Kalevalan kankahilta.

■ Jukolan talo, eteläisessä Hämeessä, seisoo erään mäen pohjoisella rinteellä, liki Toukolan kylää. Sen läheisin ympäristö on kivinen tanner, mutta alempana alkaa pellot, joissa, ennenkuin talo oli häviöön mennyt, aaltoili teräinen vilja. Peltojen alla on niittu, apilaäyräinen, halkileikkaama monipolvisen ojan; ja runsaasti antoi se heiniä, ennenkuin

mennyt, aaltoili teräinen vilja. Peltojen alla on niittu, apilaäyräinen, halkileikkaama monipolvisen ojan; ja runsaasti antoi se heiniä, ennenkuin joutui laitumeksi kylän karjalle. Muutoin on talolla avaria metsiä, soita ja erämaita, jotka, tämän tilustan ensimmäisen perustajan oivallisen toiminnan kautta, olivat langenneet sille osaksi jo ison jaon käydessä entisinä aikoi-

Lue teksti ja etsi sopivat sanat tähän tehtävään ja kirjoita.

Tarkista, ymmärrätkö kaikki sanat, jotka kirjoitit.

1. Tavoitteena on suorittaa lähihoitajan _____.
2. Koulutuksen suorittaminen antaa sinulle valmiudet
_____ sosiaaalialalla.
3. Opiskeluun sisältyy opetusta koulussa sekä paljon
_____.
4. Kun koulutus loppuu, saat lähihoitajan _____.
5. Hakijalta edellytetään hyvää
_____ ja
kykyä työskennellä _____.
6. Koulutukseen voi hakea heti

jälkeen, jos sinun kielitaso on _____ ja olet kiinnostunut sosiaaalialasta.
7. Pääsykokeessa on _____ suomen kielen
testi ja suullinen _____.

HAKU KOULUTUKSEEN

HENKILÖTIEDOT

Sukunimi	Etunimet
Kutsumanimi	Äidinkieli
Henkilötunnus	Sukupuoli
Sähköpostiosoite	Puhelinnumero
Lähiosoite	
Postinumero	Kotikunta
Kansalaisuus 1	Kansalaisuus 2

KOULUTUSTAUSTA

☐ peruskoulu ☐ lukio ☐ ulkomailla suoritettu tutkinto
Millä kielellä olet suorittanut perusopetuksen

HAKUTOIVEET

Merkitse tähän koulutukset, joihin haluat hakea. Merkitse toiveesi siinä järjestyksessä, jossa toivot saavasi paikan.

Koulu:	Koulutus:
Koulu:	Koulutus:
Koulu:	Koulutus:

TYÖKOKEMUS

Millainen työkokemus sinulla on ja mitä osaat tehdä

MOTIVAATIO JA OPISKELUTAIDOT

Mikä on sinun suomen kielen taso?
Kerro itsestäsi. Millainen sinä olet, mitä harrastat ja mistä olet kiinnostunut.
Miksi haluat tähän koulutukseen?
Millainen opiskelija olet?

LUPATIEDOT

- ☐ Minulle saa lähettää sähköpostilla tietoa vapaista opiskelupaikoista.
- ☐ Opiskelijavalinnan tuloksen saa julkaista internetissä.

Haluatko sinä ammattikouluun?

Tämän kurssin jälkeen sinä voit hakea ammattikouluun. Ammattikoulussa täytyy usein olla yli B1-tason suomen kielen taito.

Maahanmuuttajat voivat mennä ensin valmistavaan koulutukseen. Sen nimi on **VAL-MA-koulutus**. Koulutuksessa suomen kielen taidon tason täytyy olla A2.2.

Ammattikouluissa on myös ammattikoulutuksia erityisesti **maahanmuuttajille**, mutta niitä on aika vähän (kielitasovaatimus on noin A2.2–B1.1).

Ammattikoulussa opiskellaan ammattiin liittyviä asioita mutta myös samoja aineita kuin peruskoulussa, esimerkiksi matematiikkaa ja kieliä. Kun opiskelet ammattia, voit saada tukea suomen kielen opiskeluun. Silloin koulutuksen nimi on **S2-tuettu koulu-tus**. S2-tuettu koulutus sopii sinulle, jos äidinkieli ei ole suomi ja tarvitset vielä lisää suomen kielen opiskelua.

Ammattikoulussa opiskellaan 2–3 vuotta. Sen jälkeen saat ammatillisen perustutkinnon. Jos opiskelet lyhyemmän ajan, voit suorittaa ammatin osa-tutkintoja.

Mitä ammattikoulussa voi opiskella?

Esimerkiksi:

- Autoalan perustutkinto
- Hammastekniikan perustutkinto
- Hius- ja kauneudenhoitoalan perustutkinto
- Laboratorioalan perustutkinto
- Logistiikan perustutkinto
- Matkailualan perustutkinto
- Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan perustutkinto
- Rakennusalan perustutkinto
- Ravintola- ja catering-alan perustutkinto
- Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto
- Sähkö- ja automaatioalan perustutkinto
- Tekstiili- ja muotialan perustutkinto
- Tieto- ja tietoliikennetekniikan perustutkinto
- Turvallisuusalan perustutkinto
- Välinehuoltoalan perustutkinto

Kirjoita joka perustutkinnon jälkeen ainakin yksi alan ammatti.

Sanelu

- 1. _____
- 2. _____
- 3. _____
- 4. _____
- 5. _____
- 6. _____
- 7. _____
- 8. _____
- 9. _____
- 10. _____